

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919010336
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5919010336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Moniky Liptákovéj, na verejnom zasadnutí konanom 12. mája 2020 prejednal odvolania podané prokurátorom a obžalovaným B. O. proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, č.k. 8T/65/2019-749 z 27.1.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 8T/65/2019 z 27.1.2020 vo výroku o treste a zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por., pri nezmenenom výroku o vine a výroku o náhrade škody rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 8T/65/2019 z 27.1.2020,

obžalovaného B. O., nar. XX.X.XXXX v P., trvale bytom P.,
G. A. I. XXXX/XX, t.č. vo výkone väzby v ÚVV
a ÚVTOS Žilina,

o d s u d z u j e :

Podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, č.k. 8T/65/2019-749 z 27.1.2020 bol obžalovaný B. O. uznaný za vinného, že:

v bode 1.

v presne nezistený deň na jeseň roku 2017 vo večerných hodinách v P. na odstavnej ploche pred bytovým domom na ul. J. V. XXXX/XX zablokoval presne nestotožneným motorovým vozidlom motorové vozidlo zn. Peugeot 406, bordovej farby, ktoré v tom čase cúvalo z parkovacieho miesta a viedol ho poškodený B. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. V. XXXXX/XX, týmto spôsobom poškodenému zamedzil v ďalšom pohybe s vozidlom, následne otvoril dvere na motorovom vozidle vedenom poškodeným a oslovil ho slovami: "prečo mi nedvíhaš telefón, predo mnou sa neskryješ", keď poškodený neodpovedal, rozčúľil sa a nohou sa pokúsil kopnúť poškodeného, ten sa kopu vyhol, no obvinený nohou zlomil páčku smerovky, poškodený sa slovami: "čo robíš" voči jeho konaniu ohradil, nato obvinený začal od neho pýtať peniaze a keď mu poškodený povedal, že peniaze nemá, prikázal mu z motorového vozidla vystúpiť,

čo poškodený zo strachu pred ďalším násilím urobil, obvinený ho začal prehľadávať, počas čoho zúrivo hovoril: "nabudúce mi dvíhaj telefón", potom v ľavom vrecku bundy poškodeného našiel peňaženku, túto otvoril a zmocnil sa hotovosti v nej uloženej vo výške minimálne 300,- eur, potom peňaženku odhodil a povedal poškodenému, že nabudúce to bude horšie,

v bode 2.

v presne nezistený deň v mesiaci apríl alebo máj roku 2018 v čase okolo 19.00 h v Ružomberku pred herňou Olympia na ul. Štiavnická cesta 1960/4, fyzicky napadol poškodeného A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. tak, že ho za bundu vytiahol z herne na chodník, kde ho päšťou udrel za ľavé ucho, následkom čoho utrpel krvácajúcu tržnú ranu za ľavým uchom, následne spadol na zem, pričom ho obvinený držal za bundu, ktorú mu roztrhol, nadával mu do konfidentov polície a kopol ho do zadnej časti tela, následne držiak ho za bundu ťahal ho do tam pristaveného motorového vozidla zn. Land Rover, nezisteného evidenčného čísla, v ktorom na mieste vodiča sedel V. F., nar. XX.XX.XXXX, zo strachu pred ďalším fyzickým útokom poškodený nastúpil do vozidla na miesto spolujazdca, obvinený si sadol dozadu za vodiča, odkiaľ poškodeného viackrát päšťou udrel do oblasti rebier, pričom mu nadával a opakovane ho obviňoval, že donáša kriminalistom, poškodený plakal a prosil obvineného, aby prestal,

v bode 3.

vo večerných hodinách presne nezisteného dňa koncom leta až začiatkom jesene roku 2018 na prístupovej ceste vedúcej ku skládke komunálneho odpadu Biela púť v Ružomberku, časť Biely Potok, obvinený žiadal od A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., hotovosť 50 eur a následne ho fyzicky napadol tak, že ho pravou rukou udrel do oblasti hlavy, následkom čoho spadol na kolená, potom ho kopol nohou do oblasti hrudníka, čo mu vyrazilo dych a zostal ležať na zemi, kde ho dvakrát kopol do oblasti nôh a zadnej časti tela, pričom obvinený žiadal od poškodeného peniaze, A. Z. odpovedal, že peniaze pri sebe nemá, následne mu obvinený prehľadal peňaženku a ruksak, z ktorého mu zobral chirurgické rukavice, plačúcemu poškodenému povedal, že ešte dnes chce 50,- eur a ak mu ich nedá, bude zle, poškodený zo strachu telefonicky zháňal peniaze, nakoniec mu ich prisľúbila jeho matka, od ktorej si obvinený vyzdvihol peniaze v sprievode tretej osoby toho istého dňa vo večerných hodinách,

v bode 4.

v bližšie nezistenom dni v mesiacoch november alebo december roku 2018 v čase okolo 15.00 h prišiel na parkovisko na ulici J. V. č. XXXX/XX v P., pristúpil k motorovému vozidlu zn. Peugeot 206, neznámeho ev. čísla, otvoril na ňom ľavé predné dvere, kde na mieste vodiča sedel poškodený B. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., J. V. XXXX/XX a kričal po ňom "daj mi peniaze!", pričom mal ruku zovretú v päšť a zahnal sa po ňom, na čo B. L. z obavy pred osobou obvineného a strachom z fyzického napadnutia mu povedal, že mu peniaze dá a vzápätí mu odovzdal hotovosť 50,- eur v drobnejších bankovkách,

v bode 5.

dňa 22.12.2018 v čase okolo 22.00 h v Ružomberku na ul. S. Viatora si obvinený sadol na zadné sedadlo tam stojaceho motorového vozidla zn. Audi, nezisteného evidenčného čísla, v ktorom na mieste vodiča sedel B. K., nar. XX.XX.XXXX, prezývaný M. a vedľa na mieste spolujazdca poškodený A. Z., nar. XX.XX.XXXX, kde počas rozhovoru žiadal poškodeného, aby mu požičal jeho nový mobilný telefón, čo však poškodený odmietol a držal ho pred sebou v ruke, následne sa obvinený predklonil a mobilný telefón zn. Samsung J5 v hodnote 169,- eur poškodenému z ruky zobral, prezeral si ho a keď ho poškodený žiadal späť, povedal: "pokiaľ nedonesieš M. 50,- eur, ktoré mu dlhuješ, tak ti telefón nedám", poškodený namietal, že žiadne peniaze nedlhuje, z motorového vozidla vystúpil a obvinenému povedal, že to ide oznámiť polícii, na čo obvinený z motorového vozidla tiež vystúpil a poškodeného začal naháňať a kričal, že nemá zmysel ísť na políciu a uvedený čin spáchal napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T 32/16 zo dňa 16.10.2018, právoplatný dňom 14.12.2018 bol odsúdený za prečin krádež podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona,

v bode 6.

v presne nezistený deň v mesiaci február 2019 prišiel pred bytový dom na ul. J. V. XXXXX/XX v P., kde býva poškodený B. E., nar. XX.XX.XXXX, odkiaľ sa mu telefonicky vyhrážal, že ak mu nedá peniaze, zoberie mu z motorového vozidla tabuľky s evidenčným číslom, preto poškodený zišiel pred bytový dom, kde ho čakal obvinený, ktorý od poškodeného pýtal peniaze, a keď mu poškodený odvetil, že žiadne nemá, obvinený mu ráznym tónom povedal: "daj peniaze, lebo ak mi ich nedáš a nebudeš

mi dvíhať telefón, budem ti brať ešpézetky z auta", pod vplyvom vyslovenej hrozby rozhodol poškodený ísiel zobrať peniaze do svojho bytu a obvinenému pred bytovým domom odovzdal sumu 50,- eur, pričom obvinený mu na odchode povedal: "čau a dvíhaj mi telefón, lebo nabudúce ťa to bude stáť ešpézetky" a z miesta odišiel,

čím spáchal v bode 1. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 2. zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. d) Tr. zák., prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., v bode 3. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 4. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 5. prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák., účinného do 31.7.2019, v bode 6. zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák.

Za to bol odsúdený podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák., § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému A. Z., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M. P., vo výške 230,- eur a poškodenému B. L., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. V. XXXX/XX, P., vo výške 50,- eur.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 27.1.2020 (č.l. 728-744 spisu) vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravných prostriedkoch obžalovaný uviedol, že podáva odvolanie proti výroku o vine, ako aj proti výroku o treste a konaní, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obhajca obžalovaného uviedol, že sa pripája k vyjadreniu obžalovaného, prokurátor uviedol, že sa vyjadrí v zákonnej lehote, obhajca poškodeného uviedol, že sa vzdáva práva podania odvolania, poškodený A. Z. uviedol, že sa pripája k vyjadreniu obhajcu poškodeného a splnomocnenec poškodeného uviedol, že sa pripája k vyjadreniu obhajcu poškodeného.

Dňa 28.1.2020 okresnému súdu bolo doručené odvolanie prokurátorky v neprospech obžalovaného do výroku o treste s tým, že odvolanie odôvodní po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

Odôvodnenie odvolania prokurátorky bolo doručené okresnému súdu 11.2.2020, v ktorom uviedla nasledovné odvolacie argumenty:

„Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy.

Z rozsudku je zrejmé, že súd ukladal trest s použitím ustanovení § 188 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona a § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, pričom aplikáciu uvedených ustanovení Trestného zákona považujem za zákonnú a správnu. Súd však nesprávne skonštatoval, že zvýšená trestná sadzba u obvineného sa pohybuje v rozpätí 5 rokov 6 mesiacov až 8 rokov. Súd zjavne opomenul vykonať úpravu hornej hranice trestnej sadzby v súlade s ustanovením § 41 ods. 2 Trestného zákona, pri aplikácii ktorej zvýšená horná hranica trestnej sadzby je 10 rokov a 8 mesiacov.

Mám za to, že súd pri ukladaní trestu nedostatočne vyhodnotil všetky okolnosti taxatívne uvedené v § 34 ods. 4 Trestného zákona, na ktoré je povinný prihliadnuť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery a to najmä na osobu páchatela a možnosti jeho nápravy. Obžalovaný B. O. bol doposiaľ osemkrát súdom trestaný, pričom opakovane aj za zločiny a prejednávane skutky spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/101/2016 zo dňa 15.05.2017. Mám za to, že trest uložený na spodnej hranici individualizovanej trestnej sadzby neodzrkadľuje počet a charakter spáchaných trestných činov ani možnosti nápravy a pomery obžalovaného. Takto uložený trest nie je spravodlivým odrazom potrieb individuálnej a generálnej prevencie, ako aj represívnej stránky trestu.

Obžalovaného B. O. možno označiť za recidivistu, ktorý sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti, pričom ani doposiaľ uložené nepodmienené a podmienené tresty nevedli k jeho prevýchove. Z uvedeného

dôvodu je potrebné, aby v danom prípade prevážil represívny účel trestu a potreba ochrany spoločnosti pred jeho osobou. Ak súd pri hodnotení osoby obžalovaného správne dospel k záveru, že doterajšie odsúdenia u neho nespĺnili výchovnú funkciu a do popredia vstupuje ochrana spoločnosti pred jeho osobou, spravodlivým a primeraným trestom za spáchané skutky, by mal byť trest uložený s náležitým využitím rozpätia zvýšenej trestnej sadzby a to minimálne v jej polovici.

Z uvedených dôvodov navrhujem, aby Krajský súd v Žiline podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý výrok o treste rozsudku Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8T/65/2019 a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku vo veci sám rozhodol a uložil obžalovanému spravodlivý a primeraný trest za spáchané trestné činy."

Dňa 17.3.2020 okresnému súdu bolo doručené odôvodnenie odvolania obžalovaného B. O., v ktorom uviedol nasledovné argumenty:

„Obhajoba namieta, že trestné stíhanie obžalovaného B. O. je pochybné už od samého začiatku, pretože obvinenie mu nebolo vznesené z podnetu poškodených, ale z podnetu polície. Neboli to poškodení, ktorí prišli na políciu podať trestné oznámenie, ale polícia prišla za poškodenými a údajnými svedkami s konkrétnou požiadavkou, aby podali trestné oznámenie na B. O.. Teda v predmetnom prípade orgány činné v trestnom konaní vedeli o údajnej trestnej činnosti obžalovaného skôr, ako o nej dostali informácie od poškodených a svedkov. Vzhľadom k tomu, že obžalovanému bolo vznesené obvinenie krátko pred začatím trestného stíhania operatívnych pracovníkov polície v Ružomberku Mgr. E. C. a Mgr. P. P., s ktorými obžalovaný pri ich operatívno-pátracej činnosti spolupracoval, tak obhajoba je presvedčená, že pravým dôvodom väzby obžalovaného a jeho trestného stíhania nie je jeho údajná trestná činnosť, ale iný dôvod. Vyplyva to aj z výpovedí svedkov Mgr. C. a Mgr. P. na hlavnom pojednávaní dňa 27.1.2020, najmä z výpovede Mgr. P.. V tomto smere je tiež potrebné zohľadniť aj výpoveď svedka M. L., ktorý na hlavnom pojednávaní dňa 25.11.2019 vypovedal, že príslušník NAKA naň tlačil, aby obžalovaného obvinil zo skutočností, ktoré neboli pravdivé alebo ktoré nemal tento svedok potvrdené.

Pokiaľ ide o skutky, pri ktorých mal byť poškodený B. L. (body 1. 4. a 6.) tak vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že tieto skutky sa stali.

Jediným svedkom skutku uvedenom v bode 1. rozsudku mal byť poškodený B. L., ktorý však jeho priebeh popisoval rozdielne v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní a tiež, pokiaľ tvrdil, že poškodený mu mal pri ňom spôsobiť škodu vo výške 300,- eur, tak jej náhrady sa nedomáhal. Poškodený L. v prípravnom konaní tvrdil, že k lúpeži malo dôjsť v motorovom vozidle Peugeot tak, že poškodený sedel vo vozidle na mieste vodiča a obžalovaný si sadol do auta do stredu zadných sedadiel, odkiaľ ho prehľadával a keď mu nahmatal peňaženku, tak ju vytiahol a zobral mu z nej 300,- eur. Na hlavnom pojednávaní však už uvádzal, že k lúpeži malo dôjsť mimo motorového vozidla, že peňaženku vytiahol sám, túto mu až následne mal obžalovaný zobrať a vybrať z nej 300,- eur. Pri týchto závažných rozporoch vo výpovedi svedka poškodeného ohľadne priebehu skutku a bez existencie ďalších dôkazov, nie je možné považovať takúto rozpornú výpoveď za dôkaz o vine obžalovaného.

Pri skutku uvedenom pod bodom 4. rozsudku bolo dokázané, že tento sa nestal. Obžalovaný sa mal dopustiť lúpeže tým, že po poškodenom L. kričal „daj mi peniaze, pričom mal ruku zovretú v päsť a zahnal sa po ňom". Sám poškodený však vo svojej výpovedi v prípravnom konaní dňa 18.4.2019, ako aj na hlavnom pojednávaní dňa 30.10.2019 potvrdil, že obžalovaný sa na neho nezahnal, len tvrdil, „že sa chcel zahnať". Teda obžalovaný nielenže nepoužil násilie, ale ani hrozbu násilia. Aj svedok M. vo svojej výpovedi v prípravnom konaní dňa 18.4.2019 uvádzal, že obžalovaný si od poškodeného „vypýtal" peniaze a neuvádzal nič o zahnaní sa a zovretej ruke v päsť. Zmätočná výpoveď svedkyne A. B. je absolútne ako hodnoverný dôkaz nepoužiteľná. Táto totiž na hlavnom pojednávaní dňa 25.11.2019 popisovala priebeh skutku úplne inak, ako bolo uvedené v obžalobe, na čo jej bola prečítaná jej predchádzajúca výpoveď z prípravného konania s následnou otázkou, či je pravdou to, čo hovorila pred vyšetrovateľom. Z uvedeného dôvodu obhajoba ani následne neprikrčila k výsluchu tejto svedkyne, ani jej nekládla otázky, pretože výsluch svedka nie je možné vykonávať takým spôsobom, že najskôr sa mu prečíta, čo hovoril predtým a potom sa mu len položí otázka, či je to pravda. Zároveň táto svedkyňa na hlavnom pojednávaní uvádzala, že pokiaľ ide o skutok uvedený pod bodom 1., tak si pamätá, že obžalovaný zobral poškodenému pred panelákom 300,- eur, dal mu kopačku do auta a zahnal sa neho, hoci svedkom tohto skutku nebola.

Výpoveď svedkyne A. B. nie je ani dôkazom, že obžalovaný spáchal skutok uvedený v bode 6. odsudzujúceho rozsudku, ale naopak. Na hlavnom pojednávaní dňa 25.11.2019 totiž uvádzala, že obžalovaný mal poškodenému z motorového vozidla ukradnúť evidenčné čísla a že z okna videla, že

vozidlo tieto evidenčné čísla nemá. Obžalovaný však nie je stíhaný z dôvodu, že poškodenému L. z motorového vozidla evidenčné čísla odmontoval, ale z dôvodu, že sa mal ich odmontovaním vyhrážať. Obžalovaný sa potom nemohol vyhrážať, že z vozidla zoberie tabuľky s evidenčným číslom, keď podľa svedkyne vozidlo tieto tabuľky nemalo.

Hoci sa nestal ani skutok uvedený v bode 6., tak obhajoba je toho názoru, že tento ani nie je zločinom vydierania, pretože obžalovaný ani podľa znenia skutkovej vety nepoužil násilie ani hrozbu násillia, ani hrozbu inej ťažkej ujmy.

Pokiaľ ide o skutky, pri ktorých mal byť poškodený A. Z. (body 2. 3. a 5.) tak vykonaným dokazovaním tiež nebolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že tieto skutky sa stali tak ako je uvedené v odsudzujúcom rozsudku. Svedok poškodený Z. svoje výpovede prispôboval aktuálnej dôkaznej situácii a ním uvádzanú verziu priebehu skutkov nepotvrdili svedkovia V. F., B. M. ani B. K..

Verziu uvádzanú poškodeným nepotvrdila ani matka poškodeného T. Z., ktorá vypovedala, že keď jej poškodený syn spomínal protiprávne útoky, ku ktorým malo dochádzať voči jeho osobe, tak používal množné číslo, t.j. že ho zbili, vyhrážajú sa mu, napadli ho, vylákali ho a zbili ho. Podľa odsudzujúceho rozsudku sa však mal trestnej činnosti proti poškodenému dopustiť len jeden páchatel' obžalovaný B. O.. Poškodený A. Z. sa obviňovaním B. O. snaží „vykúpiť“ z vlastnej závažnej trestnej činnosti a zodpovednosť za ňu preniesť na obžalovaného. Poškodený sa na hlavnom pojednávaní dňa 30.10.2019 priznal, že predával drogy - marihuanu viacerým osobám a na ďalšom pojednávaní dňa 25.11.2019 priznal, že aj pred jeho konaním formou sms správy: „M. cau volako sa ku mne dostal grep nechceš ?“, ponúkal pervitín svedkovi M. P..

Obžalovaný podal odvolanie aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Tento dôvod odvolania odôvodňuje tým, že poškodení a svedkovia už pri ich prvých výsluchoch v prípravnom konaní boli vypočúvaní tak, že mali možnosť počuť, čo vypovedá osoba alebo osoby vypočúvané pred nimi a tiež im pred výsluchom bola umožnená vzájomná komunikácia.

Obžalovaný tiež namieta, že súd v rozpore s ustanovením § 263 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní bez jeho súhlasu prečítal výpoveď svedka E. M., hoci obžalovaný už v písomných návrhoch na vykonanie dôkazov zo dňa 14.10.2019 prostredníctvom obhajcu navrhoval vypočutie tohto svedka na hlavnom pojednávaní.

Obžalovaný rovnako namieta skutočnosť, že súd nevykonal všetky ním navrhované dôkazy požadované už pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu a následne uvádzané v písomnom podaní jeho obhajcu zo dňa 14.10.2019. Najmä znalecké dokazovanie znalcami z odboru psychológie na posúdenie intelektových a pamäťových schopností svedkov B. L., A. Z., E. M. a A. B., ako aj ich sklonov k fabulácii, ku skresľovaniu výpovede a posúdenia skóre lži a tiež znalecké dokazovanie psychiatrom na posúdenie závislosti uvedených svedkov na omamných a psychotropných látkach. Podľa názoru obhajoby vzhľadom na zmätočné svedecké výpovede, ako aj na videonahrávku vyhotovenú svedkom B. O., na ktorej poškodený A. Z. popiera svoje výpovede v trestnom konaní, uvedená požiadavka nie je nedôvodná.

Okrem iného obžalovaný namieta aj okolnosť, že bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia s odôvodnením, že v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu už bol vo výkone trestu odňatia slobody. Obžalovaný však vo výkone trestu odňatia slobody nebol.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa nevykonal všetky dôkazy navrhované obhajobou, obžalovaný žiada, aby Krajský súd v Žiline zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/65/2019-749 zo dňa 27. januára 2020 a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal alebo, aby obžalovaného B. O., nar. XX.X.XXXX, v celom rozsahu oslobodil spod obžaloby."

Dňa 25.3.2020 okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie prokurátorky k odôvodneniu odvolania obžalovaného, v ktorom prokurátorka uviedla:

„Obžaloba má za to, že okresný súd zistil skutkový stav v rozsahu a kvalite nevyhnutnom na rozhodnutie, pričom boli dôsledne objasňované skutočnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech. Následne súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlil, na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich dospel k záveru o vine obžalovaného. Dôvody napadnutého rozsudku považujem za zrozumiteľné a logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu. Obžalovaný v podanom odvolaní primárne namieta hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a súčasne predkladá vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov a vlastné závery, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Nestotožňujem sa s názorom obhajoby, mám za to, že súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku,

teda dôkazy hodnotil podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých skutkových okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, ktoré nachádzajú odraz v písomných dôvodoch rozsudku. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadí jeho výkladom všeobecne záväzných predpisov.

Obhajobné tvrdenia obžalovaného sa vo svetle vykonaných dôkazov, predovšetkým svedeckých výpovedí A. Z., B. L., A. B. a E. M., javia ako nedôveryhodné, vedené snahou zbaviť sa trestnej zodpovednosti. Uvedení svedkovia počas celého trestného konania vypovedali konzistentne, ich výpovede považujem za logické, presvedčivé, zrozumiteľné a vierohodné, podporené ďalšími nepriamymi dôkazmi. Hoci obhajoba spochybňuje predmetné výpovede poukazom na viaceré rozpory, tieto nie sú závažného charakteru, pričom sú odôvodniteľné časovým odstupom, s ktorým sa skutky na súde prejednávali, ako aj rozsahom trestnej činnosti obžalovaného. Orgány činné v trestnom konaní ani súd počas celého konania nevzhladli potrebu znaleckého skúmania svedkov, nakoľko títo v žiadnom štádiu konania nevykazovali známky zmätenosti, neschopnosti zapamätať si či reprodukovať prežitú udalosť ani známky požitia omamných alebo psychotropných látok. Mám za to, že konanie predchádzajúce vydaniu rozsudku prebehlo v zmysle ustanovení Trestného poriadku, pričom žiadnym spôsobom nedošlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu. Z uvedených dôvodov hodnotím záver súdu o vyslovení viny obžalovaného B. O. v bode 1, 3. a 4. rozsudku za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2. rozsudku za zločin obmedzovanie osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin výtržníctvo podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, v bode 5. rozsudku za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a v bode 6. rozsudku za zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona na skutkových základoch uvedených v napadnutom rozsudku za správny a zákonný. Keďže napadnutý rozsudok Okresného súdu Ružomberok považujem čo do vyslovenej viny za zákonný a dôvodný, navrhujem aby Krajský súd v Žiline odvolanie obžalovaného zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné."

Dňa 7.5.2020 krajskému súdu bolo doručené odôvodnenie odvolania obžalovaného B. O., v ktorom obžalovaný uviedol:

„Proti všetkým výrokom rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/65/2019-749 zo dňa 27. januára 2020, ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo, som podal odvolanie, ktoré už písomne odôvodnil môj obhajca.

Pripájam sa k písomnému odôvodneniu odvolania spísaného mojim obhajcom, ktoré prikladám aj k môjmu odôvodneniu odvolania a len na jeho doplnenie chcem uviesť niektoré skutočnosti.

Pokiaľ ide o námietku, že súd nevykonal všetky mnou navrhnuté dôkazy, ako aj, že bez môjho a obhajcovho súhlasu čítal na hlavnom pojednávaní výpoveď svedka E. M., tak dopĺňam, že súd nevypočul ani mnou navrhnutú svedkyňu W. M., pričom vychádzal len z tvrdenia poškodeného A. Z. o tom, že táto je na vozíku. Nebolo však zadovážené žiadne lekárske potvrdenie o tom, že uvedená svedkyňa nie je schopná prísť na súd alebo, že nie je schopná vypovedať.

V súvislosti s prvotným vypočúvaním svedkov M., L., a B. som Okresnú prokuratúru v Ružomberku žiadal o preskúmanie postupu vyšetrovateľa. Pani prokurátorka však dospela k záveru, že moja žiadosť nie je dôvodná, pretože som mal možnosť klásť svedkom otázky. Ja som však nenamietal, že mi nebola daná možnosť klásť svedkom otázky, ale to, že keď vypovedali na Krajskom riaditeľstve PZ v Žiline, tak mali možnosť sa pred výsluchmi radiť a zároveň svedkovia čakajúci na výsluch na chodbe počuli, ako vypovedá svedok vo vyšetrovacej miestnosti. Tiež som namietal, že vyšetrovateľa som žiadal o opravu znenia zápisnice o výsluchu svedka L., pričom zápisnica nielenže nebola opravená, ale nebolo do nej ani zapísané, že takúto opravu žiadam. Prvý bol vypočúvaný svedok M. a zápisnicu o jeho výpovedi som podpísal. Následne som však z uvedených dôvodov zápisnice o výpovediach ďalších svedkov odmietol podpísať.

Dňa 16.4.2019 boli z podnetu polície vypočutí svedkovia L. a B., ktorí ma obviňovali len zo skutkov uvedených v bodoch 1. a 6. odsudzujúceho rozsudku. Žiadny z nich vtedy neuvádzal iné obvinenia, pričom B. uvádzala len okolnosti, ktorých nebola priamo svedkyňou a údajne o nich počula len od L.. Na druhý deň 17.4.2019 prišla polícia po L., B. a M. a svedkovia už uvádzali ďalšie obvinenia, ktoré pri výsluchoch deň predtým nespomínali.

K rozporným výpovediam poškodeného A. Z. len dopĺňam, že pri skutku uvedeného pod bodom 3. odsudzujúceho rozsudku poškodený Z. tvrdil, že volal poškodenému L., aby si overil, či bol pri jeho

mame po peniaze, čo mu mal L. aj potvrdiť. Poškodený L. však poprel, že pre peniaze bol, ako aj to, že mu v tejto súvislosti Z. telefonoval.

Pokiaľ na hlavnom pojednávaní dňa 30.10.2019 pani prokurátorka poukazovala na rozhodnutie ODI Ružomberok o priestupku, ktorého sa mal dopustiť poškodený B. L. tým, že jazdil bez evidenčných čísel (5. strana zápisnice), tak tieto evidenčné čísla som mu odobral za prítomnosti príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru v Ružomberku, ktorí o tom spísali aj záznam a následne evidenčné čísla zobrali s tým, že budú kontaktovať majiteľa vozidla. Dôvodom ich odobratia za prítomnosti polície bola skutočnosť, že B. L. za kúpu predmetného vozidla nezaplatil celú kúpnu cenu a preto jeho majiteľ nechcel, aby ho L. používal bez prepisu na dopravnom inšpektoráte. Nakoniec L. toto motorové vozidlo vrátil.

Žiadam, aby Krajský súd v Žiline zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 8T/65/2019-749 zo dňa 27. januára 2020 a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal alebo, aby ma v celom rozsahu oslobodil spod obžaloby."

V súlade s § 293 ods. 7 Tr. por., vzhľadom k tomu, že obžalovaný výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti, krajský súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného B. O.. Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor uviedol, že sa opakovane pridrižiava písomných dôvodov odvolania proti výroku o treste rozsudku súdu prvého stupňa a pri výpočte trestnej sadzby podľa písomných dôvodov odvolania prokurátorky navrhuje uložiť obžalovanému po zrušení výroku o treste rozsudku okresného súdu nepodmienečný trest odňatia slobody najmenej 8 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia. Odvolanie obžalovaného navrhol zamietnuť ako nedôvodné. Splnomocnenec poškodeného A. Z. - B. Z. uviedol, že nevie, kedy nahradí obžalovaný škodu, keď dostane osemročný trest. Aj teraz uložený trest považuje za nízky. Ide o človeka, ktorý nič dobré nerobí, len kradne a bije sa. Aj pán L. povedal, že platí, že trikrát a dosť. Obhajca obžalovaného uviedol, že nie je pravdou, že by jeho klient deväťkrát sedel vo výkone trestu. Nevie, prečo bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, pretože v posledných desiatich rokoch nebol vo výkone trestu. Navrhol zrušiť odvolaním napadnutý rozsudok a vrátiť vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, alebo aby obžalovaného krajský súd sám oslobodil spod obžaloby.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného a odvolanie prokurátora, podané v neprospech obžalovaného v časti výroku o treste, boli podané v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolania boli podané oprávnenými osobami v súlade s § 307 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., odvolania spĺňajú náležitosti podľa § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

K odvolaniu obžalovaného B. O. proti výroku o vine

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (v bode 1. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 2. zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák., prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., v bode 3. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 4. zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., v bode 5. prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., účinného do 31.7.2019, v bode 6. zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu

prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný B. O. dôvody odvolania založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by ostalo na odvolacom súde.

Vina obžalovanému musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. US 78/05, III. US 264/08, IV. US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovaného smerujú primárne do oblastí skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie a zároveň polemizuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaný takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa:

„S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie, súd mal za preukázané, že obžalovaný B. O. sa nepriznal k spáchaniu skutkov v bode 1. až 6. Spáchanie skutku v bode 1., 4. a 6. je preukázané jednak výpoveďou poškodeného B. L., ktorý popísal spôsob spáchania jednotlivých skutkov. Skutok 1. je preukázaný aj nepriamo výpoveďou svedkyne A. B., ktorá potvrdila, že poškodený B. L. jej popisoval ako na parkovisku

obžalovaný zablokoval auto a zobral od neho 300,- Eur, taktiež, že ho chcel obžalovaný kopnúť, ale netrafil a zlomil páčku smerovky v aute. Pokiaľ ide o skutok 4, tento je preukázaný okrem výpovede svedka poškodeného B. L. aj svedkyňou A. B. a E. M., ktorí boli prítomní pri skutku a potvrdili, že obžalovaný pristúpil k motorovému vozidlu, zahnal pravou rukou na poškodeného a pýtal si od neho peniaze. Zo strachu pred fyzickým napadnutím poškodený B. L. dal obžalovanému 50,-Eur. Zároveň obidvaja svedkovia potvrdili, že obžalovaný kričal na poškodeného "daj peniaze". Svedkovia A. B. a E. M. potvrdili, že takéto správanie obžalovaný voči poškodenému B. L. mal aj v minulosti. Skutok v bode 6. okrem výpovede svedka poškodeného B. L. je preukázaný aj výpoveďou A. B., ktorá potvrdila priebeh spáchania skutku, avšak celý ho nevidela, nakoľko v tom čase bola v byte B. L. a vie, že poškodený zišiel dolu pred bytovku a odovzdal peniaze obžalovanému, lebo inak by mu zobral ŠPZ.

Spáchanie skutkov v bode 2., 3., a 5. je preukázané výpoveďou svedka poškodeného A. Z., ktorý podrobne popísal priebeh jednotlivých skutkov. Výpoveď svedka poškodeného A. Z. v bode 2. je potvrdená aj výpoveďou svedka V. F., ktorý potvrdil, že obžalovaný vytiahol A. Z. za ucho z herne vonku, kde ho viackrát vyfackal a kopol ho nohou do zadku. Poškodený sa nebránil, lebo bol slabší ako obžalovaný. A následne poškodeného odviezol ku kamarátovi na Poľnú ulicu. Svedok B. M. potvrdil, že poškodený A. Z. prišiel k nemu dobytý, išla mu krv z ucha a prišiel s plačom, pričom mu uviedol, že bol dobytý obžalovaným. Svedok potvrdil, že svedka poškodeného priviezol na aute V. F. na Range roveri, nakoľko toto auto má iba on v Ružomberku. Skutok 3. okrem výpovede poškodeného A. Z. je preukázaný aj výpoveďou B. L., ktorý potvrdil, že na Bielu púť doviezol poškodeného A. Z. a prišiel tam obžalovaný na aute, pričom A. Z. vytiahol vonku z auta, pýtal od neho 50,- Eur, obžalovaný ho kopol. Obžalovaný B. O. prehľadal A. Z. ruksak, našiel tam nejaké rukavice a A. padol na zem, pričom povedal obžalovanému, že si pôjde pýtať peniaze od jeho mamy. Svedkyňa T. Z. (matka poškodeného A. Z.) potvrdila, že odovzdala 50,- Eur osobe, ktorá prišla po peniaze na základe telefonického rozhovoru s jej synom, že ich potrebuje na nejakú súčiastku. Až neskôr sa od A. Z. dozvedela, že tie peniaze musel dať, lebo sa mu vyhrážali. Obžalovaný B. O. je usvedčovaný zo spáchania skutku v bode 5. výpoveďou svedka poškodeného A. Z., ktorý podrobne popísal priebeh tohto skutku, ako aj výpoveďou svedka B. K., ktorý potvrdil skutočnosti uvádzané svedkom poškodeným, pričom vedel, že v danom čase poškodený obžalovanému nedlhoval žiadne peniaze. Svedkyňa T. Z. potvrdila, že kúpila synovi telefón v predajni, zaplatila zálohu 100,- Eur. Telefón dostali a za tri dni už A. Z. telefón nemal, povedal jej, že mu ho zobral obžalovaný. Spáchanie skutku je nepriamo preukázané aj zmluvou o poskytovaní verejných služieb uzatvorenou dňa 19.12.2018 medzi spoločnosťou Slovak telekom a.s. a A. Z., na základe ktorej si poškodený zakúpil mobilný telefón zn. Samsung Galasy J5, 2017, ako aj výška škody je preukázaná odborným vyjadrením, pričom hodnota predmetného mobilného telefónu v čase spáchania skutku bola 169,- Eur.

Pokiaľ ide o obranu obžalovaného spočívajúcu vo výsluchoch svedkov M. P., M. L., títo ku skutkom v bode 1. až 6. sa nevedeli vyjadriť, nakoľko neboli prítomní pri spáchaní skutkov, preto ich výpovede sú bezvýznamné. Svedkovia sa vyjadrovali len k osobe poškodeného A. Z.. Pokiaľ ide o nahrávku predloženú M. P., k tejto sa vyjadril svedok poškodený A. Z., ktorý potvrdil, že zaslal M. P. obžalobu, ako aj mu uviedol, že ak sa mu stalo niečo podobné ako jemu a má na to svedkov, aby prišiel vypovedať. Súd predmetnú nahrávku vyhodnotil ako dôkaz, ktorý nemal žiadny vplyv na výpoveď svedka poškodeného A. Z. a ani nebolo preukázané, že by svedok poškodený mal ovplyvniť ako svedok M. P. mal na hlavnom pojednávaní vypovedať. Pokiaľ ide o výpoveď svedka B. O. (brata obžalovaného), ako aj nim predloženej videonahrávky, v ktorej mal A. Z. poprieť svoje vyjadrenia a vyjadrenia, ktoré mali usvedčovať obžalovaného zo spáchania skutkov, tak súd poukazuje na výpoveď svedka poškodeného A. Z. k predmetnej nahrávke, ku ktorej uviedol za akých okolností došlo k vyhotoveniu predmetnej nahrávky, že ju robil pod nátlakom B. O., bál sa o svoj život aj zdravie. Predmetná nahrávka a vyjadrenia svedka poškodeného v nej vyznievajú neprirodzené, naučene, ako keby boli čítané. K okolnosti vzniku predmetnej nahrávky, ako aj k vyjadreniu A. Z. podporne, vypovedal aj svedok Mgr. O. M., ktorý potvrdil, že volal s poškodeným A.F., ktorý mu uviedol, že mu volal B. O., že má ísť k nemu vypovedať, že chce zmeniť výpoveď, pričom mu neuviedol dôvod, a keď sa na to pýtal, tak tam nastala dlhá odmlka. O tejto skutočnosti svedok Mgr. O. M. spísal aj úradný záznam dňa 04.06.2019 a videonahrávka mala vzniknúť dňa 30.05.2019. Teda svedok poškodený A. Z. kontaktoval vyšetrovateľa niekoľko dní po vzniku nahrávky. Súdu však neunikla skutočnosť, na ktorú aj poukazuje, že B. O. bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 1T/63/2019 zo dňa 11.09.2019 uznaný vinným zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom sa mal dopustiť skutku, kedy pod vyhrožkami násillia, ťažkej ujmy sa snažil ovplyvniť svedkyňu A. B. prostredníctvom jej matky V. B., aby zmenila svedeckú výpoveď podanú v trestnom konaní vedenom na Odbore kriminálnej polície KR PZ v Žiline pod ČVS: KRP-47/1-VYS-ZA-2019 voči jeho bratovi (obžalovanému B. O.) stíhanému za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

Vzhľadom aj na predmetné odsúdenie B. O., výpoveď svedka B. O., ním predloženú videonahrávku, ako aj výpoveď Q. O., ktorá vypovedala zhodne ako B. O., súd hodnotí predmetné výpovede ako nie vierohodné, v snahe napomôcť obžalovanému B. O..

S poukazom na vyššie uvedené skutkové zistenia, súd uveril tvrdeniam svedka poškodeného A. Z., ako aj svedka poškodeného B. L., o vierohodnosti tvrdení nemá žiadne pochybnosti, ich výpovede boli podporené výpoveďami svedkovi A. B., V. F., B. M., T. Z., E. M. a B. K., ako aj listinnými dôkazmi, ako aj ďalšími nepriamymi dôkazmi, ktoré vytvárajú reťaz dokazovania a nevytvárajú žiadne dôvodné pochybnosti o tom, že obžalovaný B. O. v bode 1.,3., 4. naplnil svojím konaním po stránke objektívnej, ako aj subjektívnej všetky znaky lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2. zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, v bode 5. prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného do 31.07.2019 a v bode 6. zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona."

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplývať z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

K samotným odvolacím námietkam považuje krajský súd za potrebné uviesť, že tieto sú v podstate opakovaním záverečnej reči obhajcu obžalovaného a samotného obžalovaného, ktoré boli prednesené na hlavnom pojednávaní konanom 27.1.2020 (č.l. 738-741 súdneho spisu). Odvolateľ vo svojom oprávnom prostriedku uplatňuje v zásade rovnaké argumenty ako v predchádzajúcej fáze konania, ako to vyplýva z obsahu jeho odvolaní a obsahu jeho prejavov v konaní pred súdom prvého stupňa. V odvolaní neuplatnil žiadne špecifické výhrady voči napadnutému rozhodnutiu okresného súdu.

V súvislosti s odvolacími argumentmi obžalovaného krajský súd poukazuje na to, že pri hodnotení svedeckej výpovede sa zásadne vychádza z toho, že svedok po poučení o význame a dôležitosti svedeckej výpovede a v konaní pred súdom po zložení zákonom predpísanej prísahy hovorí pravdu, pokiaľ nie je procesne účinnými dôkazmi preukázaný opak, prípadne inými dôkazmi spochybnená vierohodnosť vypovedajúceho svedka. V prípade svedkov, ktorí svojimi výpoveďami usvedčujú obžalovaného B. O. zo spáchania súdených skutkov, nebolo procesne účinnými dôkazmi preukázané, že svedkovia nevytvádzajú pravdu.

V súvislosti s odvolacou námietkou, v rámci ktorej sa konštatuje nezákonnosť prípravného konania, krajský súd nezistil taký postup orgánov činných v prípravnom konaní, výsledkom ktorého by bolo vyhlásenie o zmätočnosti samotného prípravného konania, keď podľa názoru krajského súdu bola rešpektovaná základná zásada trestného konania upravená v § 2 ods. 1 Tr. por. Pokiaľ orgány činné v prípravnom konaní nekonali na podklade oznámení poškodených, ale z úradnej povinnosti, konali tak v súlade s ustanovením § 2 ods. 6, veta prvá Tr. por.

Krajský súd konštatuje, že odvolanie obžalovaného B. O. proti výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa nevyhodnotil ako dôvodné.

K odvolaniu obžalovaného proti výroku rozsudku okresného súdu o zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia

Obžalovaný B. O. v dôvodoch svojho odvolania namietal zaradenie na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia s argumentom, podľa ktorého v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdených skutkov nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Krajský súd po preskúmaní relevantných listín (odpisy registra trestov) zistil, že táto časť odvolania obžalovaného B. O. je dôvodná, pretože z listinných dôkazov nevyplýva, že obžalovaný B. O. bol pred spáchaním súdených skutkov vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa v tejto časti potom nezodpovedá stavu veci a zákonu, pričom z odôvodnenia písomne vyhotoveného rozsudku nie je zistiteľné, na podklade akého rozhodnutia mal byť obžalovaný B. O. vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdených skutkov. Podľa názoru krajského súdu v tomto prípade neboli splnené podmienky stanovené § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. k zaradeniu obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátora proti výroku o treste rozsudku okresného súdu

Krajský súd sa stotožnil s odvolacími výhradami prokurátora, vrátane úpravy základnej trestnej sadzby, v ktorej sa mal okresný súd pohybovať pri ukladaní trestu obžalovanému B. O.. Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, pričom odvolateľ v odvolaní nenapáda nezákonnosť uloženého trestu, ale jeho neprimeranosť.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľom treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným

prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Na podklade týchto úvah potom dospel krajský súd k záveru, že uložený trest obžalovanému B. O. okresným súdom je neprimeraný, a preto s rešpektom k účelu trestu odňatia slobody uložil obžalovanému B. O. pri aplikácii zhodných hmotnoprávných zákonných ustanovení, aké použil okresný súd pri svojom rozhodnutí o druhu a výmere trestu, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Po splnení podmienok stanovených § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného B. O. krajský súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný B. O. svoju vlastne bližšie nešpecifikovanú výhradu k uloženému trestu vyslovil tým, že sa necíti byť vinným zo skutkov, z ktorých ho uznal za vinného súd prvého stupňa, a to preto, lebo sa skutkov nedopustil. Argumentáciu obžalovaného, smerujúcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o vine, odvolací súd neuznal a logicky potom nemohol považovať za dôvodné jeho odvolanie proti výroku o treste, ktoré podal do zápisnice o hlavnom pojednávaní z 27.1.2020 slovami: „Podávam odvolanie proti výroku o vine, ako aj proti výroku o treste a konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.“ (č.l. 744 súdneho spisu). Výhrady k uloženému trestu z hľadiska jeho druhu a výmery neobsahujú ani písomné odôvodnenia odvolania samotným obžalovaným, resp. prostredníctvom jeho obhajcu.

Odvolanie obžalovaného B. O. neobsahovalo ani žiadne špecifické výhrady proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa o uplatnenej škode poškodených A. Z. a B. L.. Po prieskume aj tohto výroku dospel krajský súd k záveru, že tento zodpovedá stavu veci a zákonu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.